

یادداشت

وزیر اقتصاد و اصلاحات در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

عبدالرسول خلیلی

وزیر جدید امور اقتصادی و دارایی تبیین برنامه‌های خود درباره مناطق آزاد و ویژه اقتصادی را انجام اصلاحات ساختاری و نهادی در راه توسعه اقتصادی ایران اعلام کرد؛ توسعه اقتصادی ایران که باید از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی عبور کند. انجام این اصلاحات از طریق برنامه‌های اساسی زیر قابل انجام است:

۱. اصلاحات نهادی که با هدف بهبود عملکرد، کارایی و اثربخشی نهادهای مناطق انجام می‌گیرد. این اصلاحات شامل تغییر در قوانین، مقررات، ساختارها، فرایندها و فرهنگ سازمانی متناسب با جذب سرمایه‌گذاران با هدف تحقق اهداف و مأموریت‌ها فراتر از عملکرد ۳۲ساله سازمان‌های مناطق است؛ هدف اصلی اصلاحات نهادی، ارتقای حکمرانی خوب، کاهش فساد، افزایش شفافیت و پاسخ‌گویی صحیح و در نهایت توسعه پایدار اقتصادی است؛ توسعه پایداری که وزیر امور اقتصادی و دارایی تحقق آن را بدون توجه به ظرفیت‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای دستیابی به اهداف قانونی متصور نیست، همچنان که انجام آن بدون هم‌افزایی دولت، حمایت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با تقویت زیرساخت‌های پیشرفته طبایق با اهداف منطقه‌ای و بین‌المللی برای جلب سرمایه‌گذاری از طریق ایفای نقش مطلوب وزارت راه و شهرسازی دست‌یافتنی نیست. حمایت بانک مرکزی برای حل مسائل و مشکلات ارزی سرمایه‌گذاران نیز مزید بر علت است، رخدادی که تاکنون به‌درستی انجام نشده است.

۲. اصلاحات ساختاری، به معنای ایجاد تغییرات در سازمان یا شرکت‌های تابعه مناطق برای بهبود کارایی، اثربخش و عملکرد کلی سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه است. این تغییرات می‌تواند شامل بازنگری در ساختار سازمانی، فرایندها، تقویت و احیای منابع انسانی متخصص و دیگر جنبه‌های کلیدی ارتقای ساختارها در سازمان‌های مناطق باشد.

روشن است که انتقاد از وضعیت امروز مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ایران مستلزم گذر از وضعیت ناموفق عملکرد این مناطق با هدف تقویت و احیای بدنه مدیریتی و کارشناسی و کاسترهای بازار ایده‌ها و اجرای طرح‌های اجرایی با محوریت جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی و سرمایه‌گذاری مشترک در مناطق آزاد و ویژه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است، حتی اگر اصلاحات اساسی مدنظر وزیر در قوانین و مقررات به‌زودی به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود؛ این‌چنان‌که وزرای پیشین وعده آن را داده بودند. بدیهی است که اقتصاد کشور زمانی می‌تواند از وضعیت کنونی عبور کند که به ظرفیت‌های منحصر‌به‌فرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی توجه خاص شود و با تثبیت قواعد و مزیت‌های رقابتی -فراتر از مزیت‌های نسبی- این مناطق، پیش‌رانه محرک توسعه اقتصادی را روشن کند. اذعان به احیای مأموریت‌های کامل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و تمرکز بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی و تولید صادرات‌محور از طریق تولید اقلام وارداتی بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی باید از اولویت‌های اساسی مناطق آزاد و ویژه برای جذب امور اقتصادی و دارایی باشد که تحقق این هدف‌ها، زمینه‌ساز جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید و افزایش نقش آفرینی بخش خصوصی در چرخه اقتصاد ملی خواهد بود. واقعیت آن است که بدون حضور فعال بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی، حرکت اقتصاد ملی در مناطق آزاد و ویژه به سمت اقتصاد پایدار امکان‌پذیر نیست. روش است که توسعه اقتصادی کشور با تقویت و اتکا بر ظرفیت‌های مناطق آزاد و ویژه برای دستیابی به اهداف قانونی و هم‌افزایی دولت، بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی دست‌یافتنی است؛ اگر نهادهایی مانند بانک مرکزی، گمرک، صمت، راه و شهرسازی و برخی سازمان‌های دیگر برای حل مسائل و مشکلات ارزی، مالی، اقتصادی و مواصلاتی مورد نیاز سرمایه‌گذاران عزم خود را به مرحله اجرا درآورند.

از این‌رو تشکیل ستاد توسعه مناطق آزاد تجاری و صنعتی کشور و برگزاری آن به صورت مستمر و نشست‌های تخصصی با فعالان اقتصادی و دستگاه‌های مرتبط در رفع موانع ناشی از مقررات متعارض و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر با رویکرد کارشناسی بسیار حائز اهمیت است. در این چارچوب، راه‌اندازی و فعال‌سازی ستاد توسعه مناطق آزاد باید در اولویت حل مشکلات و بررسی نظام مسائل مناطق آزاد و ویژه قرار گیرد. البته تشکیل این ستاد مستلزم کار کارشناسی برای حل مشکلات راهبردی است، نه اینکه باری بر دوش بدنه ناکارآمد اداری موجود در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بشود.

سیاست‌های دولت در تفویض اختیارات به مدیران سازمان‌های مناطق نیز ازجمله برنامه‌هایی است که باید براساس راهبردر رئیس‌جمهور، مناطق آزاد و ویژه را در حل مسائل و مشکلات مناطق در حوزه‌های مختلف ازجمله مسائل مالیاتی و شبکه بانکی یاری رسانند. انجام درست این اقدامات، تسهیل تصمیم‌گیری، چابک‌سازی فرایندها و تسریع حل مسائل فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در مناطق را میسر خواهد کرد. همه این موارد در حالی است که رئیس‌جمهور در بیست‌وپنجمین نشست سران سازمان شانگهای اعلام کرده که ایران با اتکا بر موقعیت کم‌نظیر ژئوپلیتیکی و ترانزیتی خود و دسترسی به مناطق مختلف آمادگی آن را دارد که زمینه لازم را برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای ایجاد دسترسی به کشورهای علاقه‌مند فراهم کند. پیش‌بینان اعلام کرد که بنابر چارچوب در قیافوس هند به‌زودی به شبکه ریلی سراسری کشور متصل خواهد شد و تحول مهمی را در اتصال چین، کشورهای آسیای مرکزی و افغانستان به قیافوس هند ایجاد خواهد کرد تا سرمایه‌گذاران بتوانند برای توسعه و نیز ایجاد مراکز لجستیک در این‌بندر (و دیگر بنادر مناطق آزاد ایران) از تسهیلات و تخفیفات مختلف استفاده کنند. تحقق عملیاتی برنامه‌ها با زمان‌بندی مشخص از سوی سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه بسیار مهم است؛ همان‌طور که ایران اجرای راهبردی ۱۰ساله توسعه سازمان همکاری شانگهای را فرصتی تاریخی برای گسترش همکاری‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه‌های زیرساختی، توسعه فناوری، انرژی، اقتصاد دیجیتال، تغییرات اقلیمی و محیط‌زستی، فرهنگ و علم می‌داند و آمادگی آن را دارد تا سهم فعال خود را در تحقق اهداف یادشده به‌درستی ایفا کند. سخنان رئیس‌جمهور در حالی است که عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حوزه تحقق مأموریت‌ها و اهداف منطقه‌ای و بین‌المللی تاکنون بر طبق انتظارها محقق نشده است و قطعا با حکمرانی خوب و تقویت و احیای بدنه کارشناسی و مدیریتی دبیرخانه شورای عالی و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی میسر خواهد بود. بقیه ان‌شاءالله بماند برای بعد!

صعود تند قیمت کالاهای اساسی در شرایطی رخ داده که دولت برای پرداخت یارانه و کالابرگ با کسری منابع مواجه است

تورم غذا در وضعیت هشداردهنده

شرق: افزایش سرسام‌آور قیمت کالاهای اساسی ازجمله گوشت، مرغ و برنج در ماه‌های اخیر خیرسراس شده است. نگاهی به گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که تورم مواد غذایی در مرداد امسال ۳۰۹ درصد بوده است. این در حالی است که مطابق گزارش وزارت رفاه، گرهای تورم ماهانه مواد غذایی از ۱.۵ درصد عبور کند، وضعیت هشداردهنده رخ داده است. حالا نگرانی برای کوچک‌ترشدن سفره مردم واکنش شماری از نمایندگان مجلس را در صحن علنی به دنبال داشته است. در همین زمینه رئیس مجلس با بیان اینکه سفره مردم کوچک‌تر شده و امنیت غذایی اقبال کم‌درآمد به خطر افتاده، راه‌حل را اجرای طرح کالابرگ الکترونیک خوانده و گفته است «مصمم هستیم هر ماه به مردم کالابرگ داده بشود». برکشت کوپن به اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۱ کلید خورد؛ درست زمانی که دولت و مجلس تصمیم به حذف ارز ترجیحی چهارهزارو ۲۰۰ تومانی گرفتند. هدف از این طرح آن بود که به جای پرداخت یارانه به واردکنندگان کالا، منابع در اختیار مردم قرار گیرد تا قیمت حداقل ۱۰ قلم کالای اساسی برای خانوارها ثابت بماند. اما حالا دولت برای تأمین منابع یارانه و کالابرگ هم به چالش اساسی خورده است و به گفته مزگان خانلو، سخنگوی ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه، پیش‌بینی‌ها برای بودجه ۱۴۰۴ مبنی بر این بوده است که ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از منابع پیش‌بینی‌شده برای هدفمندی یارانه‌ها در سال جاری محقق نمی‌شود. همچنین گزارش اخیر دیوان محاسبات نشان داده سال گذشته حتی برای پرداخت یارانه‌های نقدی ۲۶۶هزارو ۲۳۹میلیارد تومان کسری وجود داشته و بر همین اساس در پنج‌ماهه ابتدایی امسال سه میلیون نفر از شمول یارانه نقدی خارج شده‌اند.

تورم هشداردهنده مواد غذایی

براساس گزارش مرکز آمار ایران در مردادماه امسال، تورم نقطه به نقطه به ۴۲.۴ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۱.۲ درصد افزایش داشته است. در مرداد ۱۴۰۴، شاخص قیمت مصرف‌کننده خانوارهای کشور به عدد ۳۷۰.۵ رسیده است که نسبت به ماه قبل، ۲.۹ درصد افزایش، نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴۲.۴ درصد افزایش و در ۱۲ماهه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳۶.۳ درصد افزایش داشته است. در مردادماه ۱۴۰۴، تورم ماهانه خانوارهای کشور برابر۲.۹ درصد بوده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات»، ۳۰.۹ درصد و برای گروه عمده کالاهای غیرخوراکی و خدمات» ۲۰.۳ درصد بوده است. تورم سالانه خوراکی‌ها در مردادماه معادل ۳۶.۸ درصد برآورد شده که در مقایسه با رقم ۳۲.۵ درصد در تیرماه افزایش داشته؛ به طوری که این شاخص به بیشترین مقدار در یک سال اخیر دست پیدا کرده است. براساس گزارش وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی گرهای نرخ تورم ماهانه مواد غذایی از ۱.۵ درصد بیشتر شود، وضعیت به شرایط هشداردهنده رسیده است. این در حالی است که نرخ تورم مواد غذایی در مرداد امسال ۳۰۹ درصد بوده است.

چرا گرانی؟

اما علت گرانی ناگهانی مرغ، گوشت و برنج در ماه‌های اخیر چه بود؟ چرا در حالی‌که میلیاردها دلار ارز کشور به‌صورت ترجیحی به تأمین کالاهای اساسی تخصیص داده می‌شود، مرغ و گوشت همچنان با قیمت‌های معادل قیمت جهانی آن در کشورهای متمول به دست مردم می‌رسد؟ مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی، گرمای شدید و افزایش تلفات را از علل گرانی گوشت مرغ در بازار می‌داند. حبیب اسدالله‌نژاد، مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی، توضیح داده که عوامل متعددی در وضعیت بازار مرغ نقش دارد؛ به طوری که هرساله تشدید گرما، کاهش وزن مرغ و تلفات غیرمتعارف را منجر می‌شود. به‌طور میانگین وزن مرغ حدود ۲۰ درصد کاهش یافته است و تلفات در واحدهای مرغداری در تابستان دو برابر سایر فصول سال است. همچنین کمبود نهاده‌های دامی ازجمله ذرت که به دلیل مشکلات سامانه بازارگاه و تأمین‌نشدن به‌موقع است، باعث شده مرغداران زودتر از موعد سالن‌های پرورش را تخلیه کنند و عرضه زودتر وارد بازار شود. به گفته اسدالله‌نژاد این عوامل باعث شده عرضه نسبت به تقاضا کم شود و قیمت مرغ در بازار افزایش یابد. او همچنین بر اهمیت تجهیز و نوسازی واحدهای مرغداری تأکید کرده و افزوده است: «باید بهره‌وری افزایش یابد تا مشکلاتی مانند قطعی برق و تلفات کاهش یابد». بهای هر کیلوگرم گوشت قرمز نیز هم‌اکنون به نزدیک یک میلیون تومان رسیده و خیرساز شده است. حدود یک ماه پیش بود که وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد قصد دارد میزان واردات گوشت را کاهش داده و مسیر خودکفایی در تولید گوشت را پی بگیرد. اما در عمل نه‌تنها خودکفایی محقق نشد، بلکه قیمت گوشت روز به روز گران‌تر شد و عملاً از سفره خانوارها رخت برست. ظاهرا تصمیم‌گیری نادرست وزیر جهاد کشاورزی برای کاهش ۲۰۰ هزار تن واردات و خودکفایی کشور در تولید گوشت قرمز، سیگنال گرانی را به بازار مخابره کرد. البته در مقابل، فعالان این بازار به‌درستی می‌دانستند که خودکفایی در تولید گوشت قرمز با وضعیت خشک‌سالی کشور و عدم حمایت از دامداران صرفاً رویایی بیش نیست و باید خود را برای روزهای سخت آماده کنند. علی‌اصغر ملکی، رئیس اتحادیه گوشت‌گوسفندی، درباره چرایی افزایش قیمت گوشت قرمز در بازار به تائید گفته: «مهم‌ترین علت گرانی گوشت به گرانی نهاده‌های دامی بازمی‌گردد که قیمت آن چند برابر شده و تهیه آن با این قیمت‌های سرسام‌آور بره دامدار مشکل ساز شده است. همچنین مشکل خشک‌سالی و نبود مراعات هم به گرانی نهاده‌ها دامن زده است و دام علوفه مناسبی

برای خوردن ندارد. گذشته از نبود علوفه مناسب برای دام، هزینه حمل‌ونقل، افزایش هزینه دستمزد کارگران با خروج اتباع از کشور و همچنین بالا رفتن هزینه نگهداری دام، قیمت تمام‌شده را برای دامدار به طور بی‌سابقه‌ای افزایش داده است». او همچنین شرح داد که قیمت خوراک دام به طور نجومی گران شده است؛ به‌گونه‌ای که قیمت جو در بازار آزاد از ۲۲ تا ۲۳ هزار تومان رسیده است، در حالی‌که تا چند ماه پیش ۱۶ هزار تومان بود. همچنین قیمت کاه به هفت هزار تومان رسیده است که تا ماه‌های گذشته سه تا چهار هزار تومان بود. به گفته او در این میان برخی‌ها هم عمدا خوراک دام را نمی‌فروشند و آن را دیو می‌کشند تا گران‌تر به فروش برسانند. رئیس صنف تهیه و توزیع گوشت هشدار داده است که تولیدکنندگان نمی‌توانند از پس تهیه هم اشاره کرده و گفته است: «وضعیت به‌گونه‌ای شده است که تولیدکنندگان نمی‌توانند از پس تهیه نهاده‌ها در بازار آزاد برینباید و آن را با قیمت گران بخردن، به همین دلیل مجبور می‌شوند دام‌ها را در وزن‌های پایین راهی کشتارگاه کنند». در این میان قیمت برنج ایرانی نیز در ماه‌های اخیر با نوسانات چشمگیری مواجه شد؛ به طوری که هر کیلوگرم برنج ایرانی ۳۰۰ تا ۳۷۰ هزار تومان به فروش می‌رسید و همین مسئله موجب شد بسیاری از خانوارها با چالش خرید این محصول مواجه شوند. بدتر اینکه هر یک از فعالان بازار و کارشناسان دلایلی برای این نوسانات مطرح می‌کنند و هر بخشی روایت مربوط به خودش را دارد. چندی پیش محمد مختاریانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان برنج، با اشاره به علل گرانی اخیر قیمت برنج در بازار گفت: «آمار نادرست تولید برنج داخلی سال گذشته منجر به کمبود یک میلیون تن برنج در کشور شد؛ به طوری که امسال برنج کهنه از سال گذشته برای عرضه به بازار نداریم. در سال ۱۴۰۳ موجودی انبار برنج ۱۴۰۲ به اتمام رسید و انجمن مذکور درخواست جلسه از ستاد تنظیم بازار را داد و برخی مشکلات مثل طولانی شدن زمان واردات از ۳۰ به ۴۰ روز به دلیل جنگ یم مطرح شد تا به طور مجدد ممنوعیت واردات در فصل برداشت محصول داخلی لغو شود. با تغییر دولت و مستقرشدن دولت جدید ممنوعیت واردات اعمال شد، بنابراین انجمن بارها طی مکاتباتی اعلام کرد ورودی کالا کم شده و ممکن است بازار برنج از تعادل خارج شود. از طرفی ارز واردکنندگان از یک سال قبل پرداخت نشده بود. در همین زمان با وجود مناسب‌بودن نرخ برنج ایرانی، قیمت برنج خارجی دو برابر شد و عمده مصرف بازار به سمت برنج ایرانی سوق داده شد که همین امر موجب کمبود برنج در بازار شده است». رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی، اما توضیح داده در ماه‌های اخیر درخواست برنج افزایش قیمت چشمگیری داشتیم که با توجه به فصل برداشت کاهش قیمت رخ داد، اما مجدداً به دلیل ازدیاد تقاضا نسبت به عرضه از سوی تعاونی و فروشگاه‌های بزرگ، بازار برنج از روند کاهش قیمت خارج شده و بنا بر جلسات متعدد قرار است با مدیریت وزارت جهاد، برنج خارجی در سامانه بازارگاه عرضه شود. به گفته او، براساس برآوردهای آماری، برنج تولید داخل با موجودی واقعی همخوانی نداشته و کمبود باید از مبدأ واردات انجام می‌شد. اما متأسفانه به دلیل خشک‌سالی و کاهش تولید، کمبودهایی در بازار احساس شد که منجر به نوسان قیمت شد. کنگری ادامه داد: «در حال حاضر قیمت ثابت نیست، به طوری که بنکدار برنج هاشمی را ۲۳۰ هزار تومان خریداری می‌کند، در حالی‌که ۱۰ روز گذشته به ۱۹۰ هزار تومان رسیده است. حال امیدواریم با سیاست اخیر وزارت جهاد موضوع بهبود یابد. گفتنی است با احتساب ۱۵ درصد سود باید به دست مصرف‌کننده برسد. نوسانات کالا همیشه در بازار هست، به‌ویژه آنکه اگر ارز دچار نوسان شود، اما نوسان نرخ ارز به‌گونه‌ای نبود که قیمت برنج از ۹۰ هزار تومان به بالای ۳۰۰ هزار تومان برسد». از طرفی در شرایط فعلی عرضه و تقاضا با یکدیگر همخوانی ندارد، اما امیدواریم با توزیع از طریق سامانه بازارگاه، با قیمت مصوب به دست مصرف‌کننده برسد». در این میان، وزیر دادگستری با انتقاد از قیمت برنج وارداتی، روایت دیگری را مطرح می‌دهد. او می‌گوید محدودیت واردات کشتانی را با گرفتن به‌اصطلاح پشت‌فاکتوری یا زیرمیزی به فروشندگان گران‌تر می‌فروشند که قیمت برنج پاکستانی را به ۷۰ یا ۱۴۰ هزار تومان افزایش داده است. حسین فرهادی، سخنگوی اتحادیه بنکداران مواد غذایی، در گفت‌وگو با «شرق» این اظهارات را تأیید می‌کند و توضیح می‌دهد که ریشه گرانی اخیر کالاهای اساسی ازجمله برنج را باید در دو موضوع اصلی جست‌وجو کرد: نخست سیاست‌گذاری‌هایی که از سوی وزارت جهاد کشاورزی در حوزه کالاهای اساسی و واردات آنها انجام شده و دوم، توزیع نامناسب کالاها؛ به طوری که شبکه بزرگ و مویرگی اصناف در کشور را گران می‌کند و کالا را به تعداد محدودی فروشگاه زنجیره‌ای می‌دهند که سهم اندکی در توزیع دارند. او می‌گوید: «سیاست‌گذاری‌های غیرکارشناسی از سوی وزارت جهاد کشاورزی عامل اصلی افزایش قیمت کالاهای اساسی است. از طرفی، به نظر می‌رسد هیچ‌کس نظارتی هم از سوی مجلس بر این وزارتخانه وجود ندارد. از همین رو برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌هایی که صورت گرفت، به افزایش قیمت منجر شد». سخنگوی بنکداران مواد غذایی، مصوبه وزارت جهاد را مبنی بر اینکه واردکنندگان باید بخشی از برنج داخلی را به‌ازای واردات خریداری کنند، مهم‌ترین مثال از سیاست‌گذاری‌های اشتباه وزارت جهاد می‌داند و معتقد است که همین مصوبه زمینه‌ساز تخلف در بازار برنج شد. او حتی مشکل دوم را که توزیع نامناسب کالاهای اساسی در کشور است نیز از چشم وزارت جهاد می‌بیند؛ چراکه متولی اصلی آن وزارت جهاد کشاورزی است. فرهادی ادامه می‌دهد: «متأسفانه این بخش هم به‌درستی مدیریت نشد. برای برنج ارز ترجیحی ۲۸هزارو ۵۰۰ تومانی تخصیص داده می‌شود تا واردات انجام نشود و کالا با قیمت مناسب به دست اقشار متوسط و ضعیف جامعه برسد، اما وزارت جهاد به واردکنندگان اجازه واردات داد و هم‌زمان توزیع را هم به خودشان سپرد و این موضوع در نظام توزیع بازار مشکلات عدیده ایجاد کرد.

توسعه ملی با توان داخلی؛

فولاد مبارکه با هدف رفع ناترازی انرژی وارد زنجیره تولید گاز کشور شد

متر مکعب است.

او با اشاره به اباعد اقتصادی و اجتماعی این طرح گفت: سرمایه‌گذاری در این پروژه نه‌تنها به افزایش ظرفیت تولید گاز کشور کمک می‌کند، بلکه زمینه اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم در بخش‌های مختلف مهندسی، حفاری، ساخت تجهیزات و حمل‌ونقل را نیز فراهم خواهد کرد. همچنین با بهبود امنیت انرژی صنایع، به‌ویژه زنجیره تولید فولاد، شاهد تقویت رقابت‌پذیری بخش صنعت در بازارهای داخلی و خارجی خواهیم بود.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه در پایان تأکید کرد: این طرح با کارفرمایی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و در قالب مشارکت با شرکت مهندسی و ساختمان صنایع نفت (اوبک) و استفاده از آخرین فناوری‌های روز دنیا در بخش‌های سطح الارضی و تحت الارضی اجرا می‌شود و فولاد مبارکه با تکیه بر تجربه‌های گذشته در طرح‌های بزرگ ملی، متعهد به تحویل به‌موقع و باکیفیت این پروژه به‌ه فاز ۱۵ و ۱۶ پارس جنوبی خواهد بود.

بیع متقابل دارد.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه با اشاره به سناریوی منتخب توسعه پروژه خاطرنشان کرد: مطابق برنامه، ۲۰ حلقه چاه شامل ۱۹ چاه جدید و تعمیر یک حلقه چاه موجود در قالب چهار کلاستر حفاری می‌شود. او اذعان داشت: این عملیات شامل اجرای ۷۰ کیلومتر خطوط لوله جبرانی از کلاسترها تا محل جمع‌آوری ۳۳ کیلومتر خطوط تولید تا پالایشگاه فاز ۱۵ و ۱۶ پارس جنوبی و احداث تاسیسات جانبی، صنعتی و غیرصنعتی است.

تولید روزانه حداکثر ۱۳ میلیون مترمکعب گاز
زندی تصریح کرد: حداکثر نرخ تولید گاز این میدان در فاز نهایی، ۱۳ میلیون متر مکعب در روز و حداکثر تولید میعانات گازی ۴۰ هزار بشکه در روز برآورد شده است؛ علاوه بر آن، تولید زودهنگام این پروژه طی ۲۸ ماه نخست به میزان دو میلیون مترمکعب در روز خواهد بود و این در حالی است که مصرف فعلی گاز در گروه فولاد مبارکه در حال حاضر روزانه ۱۵ میلیون

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه از آغاز عملیات توسعه میدان گازی «مصدار» با سرمایه‌گذاری ۶۰۰ میلیون خبر داد و گفت: این پروژه با هدف افزایش تولید روزانه گاز تا سقف ۱۳ میلیون مترمکعب استاندارد و تولید ۲۰۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی به مدت ۲۰ سال، گامی مهم در مسیر تأمین پایدار انرژی صنایع و ارتقای توان اقتصادی کشور و در راستای رشد سودآوری پایدار گروه فولاد مبارکه است.

سعید زر زندی، مدیرعامل گروه فولاد مبارکه، در تشریح جزئیات این طرح در گفت‌وگو با خبرنگار «شرق» اظهار کرد: میدان گازی مدار که در عسلویه قرار دارد، با میزان درجای ۸۰۹ تریلیون فوت مکعب و نسبت میعانات به گاز ۸۸ بشکه در هر میلیون فوت مکعب، یکی از ظرفیت‌های ارزشمند کشور برای تأمین انرژی پایدار است. او در ادامه افزود: فولاد مبارکه با بهره‌گیری از توان فنی و مدیریتی اجرای این پروژه را بر اساس مدل جدید قراردادی IPC برعهده گرفته که مزیت‌های قابل توجهی نسبت به قراردادهای

یادداشت

پارک‌های فناوری چه نقشی در توسعه بازار و جذب سرمایه بیرونی دارند؟

زهره محمدهاشمی، عضو هیئت‌علمی مؤسسه تحقیقات سیاست علمی کشور: پارک‌های علم و فناوری، بستری کلیدی برای رشد و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان هستند. پارک‌ها با حمایت از شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های نوپا، مسیر توسعه اقتصاد فنساور و دانش‌بنیان را هموار می‌کنند. برای ایفای نقش مؤثرتر پارک‌های علم و فناوری، جهت‌دهی به فعالیت پارک‌ها به سمت توسعه خوشه‌های فناوری، با توجه به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های منطقه فعالیت‌شان ضروری است.

پارک‌های علم و فناوری باید در کنار ایفای نقش سنتی خود، یعنی ارائه فضای استقرار به شرکت‌ها، نقش‌های جدیدی را با توجه به نیاز مخاطبان و ذی‌نفعان خود توسعه دهند. شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان مستقر در پارک‌ها متناسب با هر مرحله از توسعه تا رسیدن به مرحله بلوغ و تثبیت، نیازمند دریافت انواع خدمات فنی و تخصصی هستند که لازم است پارک‌های علم و فناوری بسترهای لازم را برای ارائه این خدمات فراهم کنند.

انواع مختلف خدمات فنی و تخصصی متناسب با سطح بلوغ شرکت، توسط پارک نقش در نظر گرفته‌شده و تعریف شود. یکی از مهم‌ترین خدمات به‌ویژه در مرحله آغازین فعالیت یک استارت‌آپ، خدمات منتورینگ است. بهره‌گیری شرکت فناور از منتورهای مجرب و آشنا به حوزه تخصصی، مسیر توسعه و تجاری‌سازی را هموار می‌کند و ریسک شرکت در فعالیت نوآفرانه را کاهش می‌دهد.

این خدمات در قالب بستریایی نظیر مراکز رشد و نوآوری یا شتاب‌دهنده‌های مستقر در پارک فراهم می‌شود. پارک‌های علم و فناوری با ایجاد شبکه‌ای از منتورهای مجرب که گاهی از استادان دانشگاه و کارآفرینان موفق هستند، دسترسی شرکت‌های نوپا به این خدمات را تسهیل کنند.

از سوی دیگر، با توجه به نیاز کارآفرینان به سرمایه اولیه، امکان دریافت و جذب سرمایه‌های بیرونی برای شرکت‌های نوپا از طریق مراکز رشد و نوآوری یا شتاب‌دهنده‌ها فراهم می‌شود. در کنار خدمات شتاب‌دهی، دسترسی به زیرساخت‌های آزمایشگاهی و کارگاهی اهمیت زیادی دارد. از آنجایی که تأمین تجهیزات صنعتی برای شرکت‌های نوپا به منظور توسعه مقیاس محصولات معمولاً هزینه‌بر است، پارک‌های علم و فناوری با ارائه فضاهای و امکانات کارگاهی و آزمایشگاهی نقش مهمی در توسعه نمونه اولیه و تسریع رسیدن محصولات به بازار دارند.

از طرفی، پارک‌های علم و فناوری به‌عنوان بستری برای تعامل دولت، صنعت و دانش و جامعه با هدف شکل‌گیری و اجرای مدل‌های ماریج سه‌گانه و چهارگانه در نظر گرفته می‌شود. شکل‌گیری درست این تعاملات، دسترسی شرکت‌ها به انواع خدمات فنی و تخصصی تسهیل می‌کند.

ضعف در توسعه بازار و جذب سرمایه بیرونی برای شرکت‌های رشدیافته مسئله مهمی است که این موضوع از طریق ارائه خدمات توسعه بازار توسط پارک‌ها تسهیل می‌شود. کمک به تعامل با دانشگاه و صنایع استان و ایجاد شعبه یا دفتری برای فعالیت صنایع بزرگ و نهادهای مالی و سرمایه‌گذاران خطرپذیر در پارک‌های علم و فناوری بستر ساز تعامل میان شرکت‌های کوچک و بزرگ خواهد بود.

ایجاد هم‌افزایی بین پارک‌های علم و فناوری، گام بعدی بلوغ زیست‌بوم نوآوری کشور و تبدیل آن از جزیره‌های پراکنده به یک زیست‌بوم قدرتمند ملی است. فراهم‌سازی برخی خدمات فنی

و تخصصی یادشده نظیر دسترسی به منتورهای مجرب یا زیرساخت‌های آزمایشگاهی و کارگاهی در برخی از مناطق کشور به دلیل عدم توسعه ناتواناز زیرساخت‌های نوآفرانه، امکان‌پذیر نیست؛ بنابراین این موضوع وجود شبکه‌های همکاری میان پارک‌های علم و فناوری به منظور به‌اشتراک‌گذاری ظرفیت‌های موجود را ضروری می‌کند.

این همکاری‌های مشترک از طریق توسعه پلتفرم‌هایی با محوریت وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، برای معرفی انواع خدمات فنی و تخصصی قابل ارائه و اشتراک‌گذاری توسط پارک و ایجاد امکان تعامل و بهره‌گیری از این خدمات، تسهیل می‌شود.